RECOMANDĂRI

RECOMANDAREA (UE) 2021/1222 A COMISIEI

din 20 iulie 2021

de instituire a unui manual practic privind cooperarea la nivel european cu privire la funcțiile de pază de coastă

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 292,

având în vedere Regulamentul (UE) 2019/473 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 martie 2019 privind Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA) ([1]), în special articolul 8 alineatul (3),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1406/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2002 de instituire a unei Agenții Europene pentru Siguranță Maritimă (EMSA) ([2]), în special articolul 2b,

având în vedere Regulamentul (UE) 2019/1896 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 noiembrie 2019 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1052/2013 și (UE) 2016/1624 ([3]), în special articolul 69 alineatul (3),

întrucât:

(1) În conformitate cu articolele menționate anterior din regulamentele de înființare a celor trei agenții ale UE, Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, EFCA, EMSA și Frontex, pune la dispoziție un manual practic privind cooperarea la nivel european cu privire la funcțiile de pază de coastă (denumit în continuare „manualul"). Manualul conține orientări, recomandări și bune practici privind schimbul de informații.

(2) Cele trei agenții colaborează îndeaproape în temeiul cadrului de cooperare între agenții ([4]), în conformitate cu actele lor juridice și cu sprijinul direct al Comisiei Europene. Acestea oferă sprijin și asistență sporite autorităților naționale care îndeplinesc funcții de pază de coastă la nivel național și la nivelul UE și, dacă este cazul, la nivel internațional.

(3) Comisia Europeană a încredințat celor trei agenții sarcina de a elabora manualul în strânsă cooperare cu experți din statele membre.

(4) Planul de acțiune revizuit aferent Strategiei Uniunii Europene în materie de securitate maritimă ([5]), adoptat la 26 iunie 2018 de către Consiliu, reamintește importanța abordării aspectelor legate de paza de coastă ale securității maritime prin promovarea sinergiilor dintre actorii civili și militari care îndeplinesc funcții de pază de coastă. Planul încurajează EFCA, EMSA și Frontex să continue să își întărească cooperarea între agenții în acest domeniu.

ADOPTĂ PREZENTA RECOMANDARE:

1. Prezenta recomandare stabilește manualul ca ghid practic pentru autoritățile civile și militare ale UE atunci când îndeplinesc funcții de pază de coastă, facilitând strânsa colaborare transfrontalieră și transsectorială între acestea.

([1]) JO L 83, 25.3.2019, p. 18.
([2]) JO L 208, 5.8.2002, p. 1.
([3]) JO L 295, 14.11.2019, p. 1.
([4]) Un acord de lucru tripartit de instituire a cooperării între agenții încheiat între EFCA, EMSA și FRONTEX a fost elaborat în comun de cele trei agenții și aprobat de organismele lor de conducere corespunzătoare. Acesta a intrat în vigoare în martie 2017 și a fost prelungit în martie 2021.
([5]) https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10494-2018-INIT/ro/pdf

2. Manualul oferă o compilație transparentă a serviciilor și informațiilor disponibile prin intermediul celor trei agenții. Acesta contribuie la crearea de sinergii și la evitarea duplicării și/sau a redundanței eforturilor în cooperarea dintre statele membre și cele trei agenții, având ca rezultat economiile de scară.

3. Manualul se axează pe cinci domenii de cooperare între agenții: schimbul de informații; serviciile de supraveghere și comunicare; consolidarea capacităților; analiza riscurilor; și partajarea capacităților. Manualul se limitează în principal la abordarea unor subiecte intersectoriale și se adresează statelor membre ale UE și statelor membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS).

4. Principalii utilizatori finali ai acestui manual sunt autoritățile naționale responsabile pentru fiecare funcție de pază de coastă din fiecare stat membru. Manualul urmărește să sprijine autoritățile naționale responsabile cu planificarea și coordonarea activităților, precum și persoanele care trebuie să cunoască și să înțeleagă modul în care sunt organizați partenerii lor, precum și serviciile și cooperarea pe care le oferă aceștia.

5. „Schimbul de informații" respectă pe deplin drepturile convenite de acces la date, informații și date operative printr-o serie de mecanisme, fie manual, fie prin procese/sisteme automatizate. Acesta se încadrează în limitele cadrului juridic al agențiilor și respectă drepturile fundamentale, inclusiv cerințele în materie de protecție a datelor.

6. Manualul nu creează noi drepturi sau obligații pentru autoritățile naționale responsabile cu funcții de pază de coastă și nici nu oferă orientări interpretative cu privire la rolurile, normele și responsabilitățile existente. Manualul nu influențează obligațiile legale ale statelor membre sau ale agențiilor și nu este utilizat pentru a promova activități ambițioase ale părților interesate.

7. Prezentul manual este completat cu informații practice, printre care: (a) cataloage de servicii, produse, cursuri de formare, orientări privind cele mai bune practici și manuale ale tuturor activităților interagenții de sprijinire a funcțiilor de pază de coastă în statele membre; (b) cadre de cooperare regională/internațională/națională/bilaterală/multilaterală; și (c) „fișe informative pe țări" care oferă detalii privind structura și organizarea funcțiilor de pază de coastă în statele membre ale UE și în statele AELS.

8. Aceste informații practice ar trebui actualizate de cele trei agenții, cu contribuția autorităților naționale în ceea ce privește „fișele informative pe țări". Acestea vor fi afișate pe o platformă online administrată de EFCA în strânsă cooperare cu celelalte două agenții și cu Comisia.

9. Statele membre ar trebui să urmeze orientările, recomandările și cele mai bune practici pentru schimbul de informații cuprinse în manual, să coopereze între ele pentru a actualiza „fișele informative pe țări", fără a dubla raportarea, în cazul în care informațiile au fost deja puse la dispoziția agențiilor.

10. Prezenta recomandare se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 20 iulie 2021.

Pentru Comisie
Virginijus SINKEVIČIUS
Membru al Comisiei

ANEXĂ

1. **INTRODUCERE**

În Uniunea Europeană, există peste 300 de autorități civile și militare responsabile pentru îndeplinirea funcțiilor de pază de coastă. Este necesară asigurarea ([1]) unei colaborări și a unei coordonări strânse transfrontaliere și transsectoriale între aceste autorități pentru a evita duplicarea și redundanța eforturilor și pentru a crea sinergii.

În UE și în Spațiul Economic European, Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului (EFCA), Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă (EMSA) și Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă (Frontex) sprijină autoritățile naționale în exercitarea funcțiilor de pază de coastă. Pentru a oferi acest sprijin la nivel național și la nivelul UE și, după caz, la nivel internațional, regulamentele de înființare ale celor trei agenții au fost modificate în 2016 printr-un articol comun privind cooperarea la nivel european cu privire la funcțiile de pază de coastă ([2]). Articolul comun vizează cinci domenii de cooperare, după cum urmează:

1. „punerea la dispoziție, corelarea și analiza informațiilor provenite din sistemele de raportare ale navelor și din alte sisteme de informații găzduite de agențiile menționate sau accesibile acestora, în conformitate cu temeiurile juridice ale fiecăreia și fără a aduce atingere drepturilor de proprietate ale statelor membre asupra datelor;

2. furnizarea de servicii de supraveghere și comunicații bazate pe tehnologii de ultimă generație, inclusiv infrastructură spațială și terestră și senzori instalați pe orice tip de platformă;

3. consolidarea capacității prin elaborarea de orientări și recomandări și prin stabilirea de bune practici, precum și prin furnizarea de formare profesională și schimb de personal;

4. intensificarea schimbului de informații și a cooperării cu privire la funcțiile de gardă de coastă, inclusiv prin analizarea provocărilor operaționale și a riscurilor emergente din domeniul maritim;

5. partajarea capacităților, prin planificarea și punerea în aplicare a unor operațiuni cu scopuri multiple și prin partajarea activelor și a altor capabilități, în măsura în care aceste activități sunt coordonate de respectivele agenții și sunt agreate de autoritățile competente din statele membre în cauză."

Elaborarea unui „manual practic" privind cooperarea la nivel european cu privire la funcțiile de pază de coastă a fost, de asemenea, prevăzută în articolul comun din regulamentele modificate de înființare ale celor trei agenții, după cum urmează:

„Comisia, în strânsă cooperare cu statele membre, cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă, cu Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă și cu Agenția Europeană pentru Controlul Pescuitului, pune la dispoziție un manual practic privind cooperarea la nivel european cu privire la funcțiile de pază de coastă. Respectivul manual conține orientări, recomandări și bune practici privind schimbul de informații. Comisia adoptă manualul sub forma unei recomandări."

Manualul practic oferă, într-un singur document, o compilație transparentă a serviciilor și informațiilor disponibile prin intermediul celor trei agenții ale UE. În consecință, aceasta poate contribui la crearea de sinergii și la evitarea duplicării și/sau a redundanței eforturilor în cadrul cooperării dintre statele membre și agenții.

2. **CONTEXT**

Conceptul manualului a fost elaborat pentru prima dată de Comisia Europeană într-un document de dezbatere prezentat în cadrul primului Eveniment anual al gărzii de coastă europene (*Annual European Coast Guard Event* – AECGE) organizat în Spania în aprilie 2018. Statele membre, prin intermediul consiliilor de administrație/de conducere ale fiecărei agenții, au desemnat experți care să contribuie la elaborarea manualului. În paralel, a fost creat un grup restrâns de lucru interagenții pentru a elabora prima ediție a manualului.

Proiectul a fost lansat în cadrul unui atelier de lansare găzduit de EMSA, care a avut loc la 29 ianuarie 2019 la Lisabona și la care au participat experți din statele membre. Înainte de atelier, grupul de lucru interagenții a elaborat un document de dezbatere, care a fost aprobat de Comisie și transmis ulterior participanților la atelier. Statele membre și statele membre ale Asociației Europene a Liberului Schimb (AELS) au desemnat 43 de experți care să participe la procesul de elaborare. Comisia a fost reprezentată la atelier de Direcția Generală Migrație și Afaceri Interne (DG HOME), Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit (DG MARE) și Direcția Generală Mobilitate și Transporturi (DG MOVE).

([1]) Termenul „transsectorial" este definit ca implicând funcții de pază de coastă care intră în sfera de competență a cel puțin două agenții ale Uniunii Europene (de exemplu, pescuitul și controlul la frontiere).

([2]) Articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/473; articolul 69 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2019/1896; articolul 2b alineatul (3) din Regulamentul (UE) 1406/2002 (versiunea consolidată din 6 octombrie 2016).

În documentul de dezbatere au fost propuse trei elemente principale pentru manual, și anume:

(a) cataloage de servicii, produse, cursuri de formare, orientări și manuale privind cele mai bune practici pentru toate activitățile interagenții de sprijinire a funcțiilor de pază de coastă în statele membre;

(b) cadrele de cooperare regională; și

(c) „fișe informative pe țări" care oferă detalii privind structura și organizarea funcțiilor de pază de coastă.

Această abordare a conținutului manualului a fost, în general, aprobată de reprezentanții statelor membre și de Comisie. Abordarea a pus bazele procesului de elaborare și a dialogului permanent cu experții din statele membre.

2.1. **Utilizatori**

Principalii utilizatori finali ai manualului sunt autoritățile naționale responsabile pentru fiecare funcție de pază de coastă din fiecare stat membru. Manualul urmărește să sprijine autoritățile naționale responsabile cu planificarea și coordonarea activităților și care trebuie să cunoască și să înțeleagă modul în care sunt organizați partenerii lor, precum și serviciile și cooperarea pe care le oferă aceștia.

2.2. **Obiective**

Obiectivele manualului sunt următoarele:

(a) să descrie toate serviciile transsectoriale puse la dispoziție prin intermediul agențiilor și să ofere un ghid statelor membre și agențiilor cu privire la modul de accesare a acestor servicii;

(b) să ofere o imagine de ansamblu a oportunităților de formare profesională și a manualelor elaborate de agenții și a modului de accesare a acestora;

(c) să ofere o imagine de ansamblu a mecanismelor de cooperare existente cu o funcție de pază de coastă care vizează activitatea practică a statelor membre;

(d) să furnizeze statelor membre fișe informative în care sunt enumerate autoritățile naționale implicate în funcțiile de pază de coastă, inclusiv punctele lor de contact.

Manualul a fost elaborat sub forma unui ghid practic și include trimiteri la cele mai bune practici pentru utilizatorii finali. Acesta nu urmărește să acopere toate serviciile disponibile, ci urmărește să descrie aceste servicii și să ofere un ghid statelor membre și, după caz, agențiilor cu privire la modul de accesare a acestora. Cataloagele și fișele informative, care completează manualul, pot fi modificate în timp pentru a reflecta orice modificare în materie de reglementare sau orice modificare adusă cooperării între agenții și între statele membre.

Manualul acoperă activitățile existente în domeniul funcțiilor de pază de coastă și reprezintă un punct de plecare pentru autoritățile naționale din statele membre în vederea obținerii informațiilor menționate anterior. Manualul nu este menit să influențeze mandatele/obligațiile legale ale statelor membre sau ale agențiilor și nu ar trebui să fie utilizat pentru a promova activități ambițioase ale părților interesate (mai exact, acesta nu este o „listă de deziderate" privind potențiale activități).

La nivel național, se face trimitere la toate entitățile, inclusiv la cele care nu pot fi reprezentate în cadrul EFCA, EMSA sau Frontex, și anume forțele navale sau autoritățile vamale.

2.3. **Domeniul de aplicare al manualului**

Manualul:

(a) acoperă cele cinci domenii de cooperare între agenții;

(b) se limitează în principal la subiecte transsectoriale;

(c) acoperă subiecte pentru o singură funcție care pot intra în sfera de competență a cel puțin două agenții (de exemplu, supravegherea maritimă);

(d) acoperă statele membre ale UE și statele AELS;

(e) include contribuțiile statelor membre sub formă de fișe informative, inclusiv identificarea mecanismelor existente de cooperare regională și internațională;

(f) include toate entitățile (civile sau militare) cu responsabilități în ceea ce privește funcțiile de pază de coastă (de exemplu, vor fi vizate forțele navale cu funcție de pază de coastă ale unui stat membru).

A se avea în vedere faptul că manualul nu acoperă funcțiile de pază de coastă care nu intră în sfera mandatelor agențiilor.

2.4. **Conținutul manualului**

Manualul, completat de cataloage și fișe informative, cuprinde elementele descrise în continuare.

(a) Catalogul serviciilor se axează pe serviciile interagenții aflate în prezent la dispoziția părților interesate din statele membre și care oferă sprijin pentru îndeplinirea responsabilităților de pază de coastă.

(b) Catalogul cursurilor de formare, care constituie o parte integrantă din activitățile de consolidare a capacităților desfășurate de agenții, acoperă toate cursurile de formare oferite de cele trei agenții (în toate domeniile maritime), puse în prezent la dispoziția părților interesate din statele membre. Aceste cursuri de formare sunt organizate fie de o singură agenție, fie în comun, de două sau trei agenții.

(c) Catalogul orientărilor și manualelor privind cele mai bune practici are ca scop acoperirea tuturor orientărilor și manualelor privind cele mai bune practici aflate la dispoziția părților interesate prin intermediul celor trei agenții. Aceste orientări și manuale privind cele mai bune practici sunt furnizate fie de o singură agenție, fie în comun, de două sau trei agenții. În plus, există mai multe acorduri de cooperare regională stabilite de mult timp în interiorul și în afara Europei, care implică părți interesate din UE. În cadrul acestor acorduri, au fost elaborate numeroase orientări și manuale privind cele mai bune practici care sunt considerate relevante pentru manualul de față, iar în catalogul manualelor au fost incluse referințe corespunzătoare.

(d) Secțiunea privind cooperarea regională/internațională/bilaterală/multilaterală oferă un eșantion reprezentativ al unei serii de mecanisme de coordonare și cooperare existente în Europa și în afara acesteia, care acoperă întregul spectru al funcțiilor de pază de coastă. O secțiune dedicată (disponibilă prin intermediul platformei online dedicate) cuprinde un număr mare de astfel de mecanisme, iar fiecare dintre acestea este corelat cu fișele informative pe țări (a se vedea în continuare). Aceasta oferă fiecărei țări posibilitatea să indice dacă participă la fiecare dintre aceste mecanisme.

(e) Fișele informative pe țări urmăresc să identifice, pentru fiecare funcție specifică de pază de coastă, organizația implicată din fiecare țară. Modelele pentru fișele informative au fost elaborate în consultare cu experții desemnați de consiliile de administrație ale agențiilor, fiind ulterior completate de fiecare țară în parte.

3. **FUNCȚII DE PAZĂ DE COASTĂ ȘI DOMENII DE COOPERARE ÎNTRE AGENȚII**

3.1. **Domeniul de aplicare**

În sensul manualului, funcțiile de pază de coastă înseamnă funcțiile la care fac referire în mod obișnuit cele trei agenții. Lista a fost inițial elaborată de Forumul european al funcțiilor de pază de coastă (*European Coast Guard Functions Forum* – ECGFF), după cum urmează (funcțiile nu sunt enumerate în ordinea priorităților):

(a) siguranța maritimă, inclusiv managementul traficului naval;

(b) accidentele navale și serviciul de asistență maritimă;

(c) inspecția și controlul din domeniul pescuitului;

(d) controlul la frontierele maritime;

(e) protecția mediului maritim și capacitatea de reacție în acest domeniu;

(f) prevenirea și eliminarea traficului și a contrabandei și activități conexe de asigurare a respectării legislației în domeniul maritim;

(g) operațiunile de căutare și de salvare pe mare;

(h) monitorizarea și supravegherea maritimă;

(i) activitățile de vamă maritimă;

(j) răspunsul în caz de accidente și dezastre maritime;

(k) securitatea maritimă, a navelor și portuară.

3.2. **Cooperarea între agenții**

În cadrul pachetului privind poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european, adoptat de UE în septembrie 2016, regulamentele de înființare ale celor trei agenții au fost modificate pentru a include cooperarea dintre acestea în scopul sprijinirii autorităților naționale care îndeplinesc funcții de pază de coastă. Aceste modificări au fost efectuate pentru a spori eficacitatea și eficiența sprijinului acordat de EFCA, EMSA și Frontex părților interesate corespunzătoare.

De asemenea, regulamentele modificate oferă un temei juridic explicit pentru ca cele trei agenții să își unească forțele și să raționalizeze activitățile pentru a spori gradul de conștientizare a situației maritime și a capacității de reacție și pentru a furniza servicii adaptate autorităților naționale care îndeplinesc funcții de pază de coastă.

Mandatul definește în mod explicit cinci domenii de cooperare, astfel cum se specifică în secțiunea 1 din prezentul document, însă colegiuitorii au lăsat la latitudinea agențiilor definirea modului în care se desfășoară în practică această cooperare și oficializarea acesteia printr-un acord de lucru. Acest acord de lucru a fost aprobat de Consiliul de administrație al Frontex și de consiliile de administrație ale EFCA și EMSA.

Ulterior, un acord de lucru tripartit a fost elaborat în comun de cele trei agenții, care a fost aprobat de organismele de conducere ale acestora și care a intrat vigoare în martie 2017, fiind prelungit în martie 2021. Acordul de lucru tripartit prevede instituirea unui comitet director care să gestioneze cooperarea între agenții în cele cinci domenii definite de colegiuitori.

Comitetul director aprobă, înainte de data de 1 septembrie a fiecărui an, planul strategic anual de punere în aplicare a acordului de lucru tripartit. Planul este ulterior prezentat organismelor de conducere ale EFCA, EMSA și Frontex pentru a fi adoptat și inclus în documentele unice de programare ale celor trei agenții.

Planul strategic anual prezintă prioritățile în funcție de cele cinci domenii de cooperare. Acesta servește drept bază pentru planurile anuale de punere în aplicare, care definesc în detaliu activitățile pe care fiecare agenție le va desfășura în cadrul cooperării în domeniul pazei de coastă într-un anumit an.

În plus, în 2017 s-a convenit ca AECGE să fie organizat de agenția care prezidează în momentul respectiv comitetul director instituit în temeiul acordului de lucru tripartit. AECGE are ca scop consultarea autorităților naționale cu funcții de pază de coastă și a altor parteneri ai UE și internaționali în ceea ce privește activitățile de cooperare ale celor trei agenții.

3.3. **Acorduri privind nivelul serviciilor**

Au fost încheiate deja o serie de acorduri privind nivelul serviciilor (SLA) între cele trei agenții. Aceste acorduri vizează sprijinul operațional zilnic oferit de agenții pentru funcțiile de pază de coastă.

În continuare, este prezentată o listă a acordurilor privind nivelul serviciilor încheiate între cele trei agenții începând din mai 2020:

(a) Acordul privind nivelul serviciilor încheiat între EFCA și EMSA în 2012 și care a fost reînnoit periodic și, ulterior, extins. În prezent, acesta este reînnoit în mod automat în fiecare an și are ca obiect furnizarea de către EMSA de servicii maritime integrate specializate pentru EFCA, precum și de mecanisme care să permită utilizarea navelor contractate de EMSA în cadrul activităților desfășurate de EFCA. În temeiul acestui acord, EFCA poate, de asemenea, să utilizeze sistemul de aeronave pilotate de la distanță (RPAS) al EMSA în cadrul activităților de monitorizare și control al pescuitului și pentru cooperarea în materie de combatere a poluării.

(b) Acordul privind nivelul serviciilor încheiat între EMSA și Frontex în 2013 și care, ulterior, a fost reînnoit și prelungit periodic. În prezent, acesta se derulează pe o perioadă nedeterminată și are ca obiect furnizarea de către EMSA pentru Frontex de servicii maritime specializate de asistență cu privire la sistemul european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR), precum și asigurarea unui mecanism pentru ca Frontex să poată utiliza sistemul RPAS al EMSA în cadrul activităților de control la frontiere.

(c) Acordul privind nivelul serviciilor încheiat între EFCA și Frontex pentru furnizarea de servicii în sprijinul activităților desfășurate de EFCA, inclusiv servicii de supraveghere aeriană și mobilizarea de nave de patrulare în larg. Acesta este reînnoit în mod automat în fiecare an.

(d) Acordul privind nivelul serviciilor încheiat între EFCA și Frontex pentru furnizarea de servicii de supraveghere a frontierelor în cadrul EUROSUR. Acesta este reînnoit în mod automat în fiecare an și este actualizat și modificat periodic.

4. **CATALOG DE SERVICII**

Catalogul de servicii enumeră serviciile aflate la dispoziția statelor membre și a celor trei agenții și care implică contribuții din partea a două sau mai multe agenții pentru a putea fi furnizate.

Întrucât funcțiile de pază de coastă presupun acțiuni „orientate spre incidente” ([3]) și/sau acțiuni „bazate pe monitorizare” ([4]) , cele trei agenții dezvoltă servicii pentru sprijinirea unor astfel de acțiuni.

([3]) Acțiuni „orientate spre incidente”: autoritățile sunt pregătite pentru a reacționa la situații ad hoc atunci când li se solicită acest lucru, de exemplu, în cazurile de căutare și salvare.

([4]) Acțiuni „bazate pe monitorizare”: autoritățile desfășoară în permanență activități de patrulare și de supraveghere a bazinelor maritime pentru a identifica potențialele situații ilegale, de exemplu, activități de pescuit ilegal sau nave implicate în contrabandă sau deversări ilegale de hidrocarburi.

Lista serviciilor, cu informații privind persoanele care pot avea acces la aceste servicii și detalii cu privire la modul în care pot fi accesate serviciile respective, este furnizată pe platforma online asociată. În paralel, mai jos sunt prezentate descrieri ale principalelor seturi de date utilizate în furnizarea acestor servicii.

Serviciul poate include o serie de seturi de date, baze de date, platforme și instrumente asociate. Acesta poate combina procese care implică colectarea, gestionarea, exploatarea și vizualizarea datelor.

4.1. **Pozițiile navelor, caracteristici și date conexe**

Pentru furnizarea acestor servicii se utilizează o serie de surse de date. De exemplu, serviciile EMSA se bazează pe prelucrarea avansată a datelor, utilizând datele disponibile fie direct prin intermediul aplicațiilor maritime ale agenției, fie din surse externe. În funcție de utilizator, diferite combinații de date pot fi transmise direct sistemelor naționale, pot fi prezentate pe o interfață grafică ușor de utilizat și pot fi transmise pe dispozitive mobile. Datele sunt distribuite în conformitate cu drepturile de acces stabilite.

În continuare sunt prezentate câteva dintre principalele surse de date:

(a) Sistemul terestru de identificare automată

Sistemul terestru de identificare automată (T-AIS) este un sistem maritim de emisie bazat pe transmiterea unor semnale radio de frecvență foarte înaltă. Navele transmit rapoarte conținând identificarea, poziția și cursul, precum și informații privind încărcătura. În Europa, schimbul de mesaje AIS se realizează prin intermediul sistemului SafeSeaNet (SSN).

(b) Sistemul Uniunii de informații și schimb de informații maritime (SafeSeaNet)

SafeSeaNet (SSN) ([5]) este un sistem transsectorial și transfrontalier de partajare și schimb de informații, care furnizează servicii maritime integrate în scopul asigurării siguranței maritime, a securității portuare și maritime, a protecției mediului marin și a eficientizării traficului și transportului maritim, precum și în scopul sporirii gradului de conștientizare a situației pe mare și al asigurării supravegherii maritime; sistemul face legătura între autoritățile maritime din întreaga Europă prin intermediul unei rețele de schimb de date maritime. SafeSeaNet include informații referitoare la nave din AIS, sisteme de raportare obligatorie (MRS), date privind escalele în port, mărfuri periculoase și poluante, securitate, deșeuri și reziduuri ale mărfurilor, precum și informații privind incidentele legate de siguranță.

EMSA este responsabilă pentru dezvoltarea, operarea și întreținerea sistemului central SSN și interacționează cu utilizatorii pe o bază operațională.

(c) AIS prin satelit

Sateliții pot primi, de asemenea, mesaje de poziție AIS. Schimbul de informații AIS prin satelit, prin intermediul furnizorilor comerciali, a mărit aria geografică în care navele pot fi urmărite; în acest caz, datele sunt furnizate într-un interval mai mic de o oră.

Datele AIS prin satelit disponibile prin intermediul EMSA și partajate cu EFCA și Frontex au o acoperire globală.

(d) Identificarea și urmărirea de la distanță

Sistemul de identificare și urmărire a navelor de la distanță (LRIT) este un sistem global de identificare și urmărire a navelor, bazat pe comunicații prin satelit. În conformitate cu reglementările Organizației Maritime Internaționale (OMI), navele de pasageri, navele de marfă (tonaj brut mai mare sau egal cu 300) și unitățile mobile de foraj în larg care efectuează curse internaționale trimit rapoarte de poziție obligatorii o dată la șase ore. EMSA gestionează Centrul de date cooperative (CDC) al LRIT, prin intermediul căruia utilizatorii „țărilor participante la CDC al LRIT din UE" pot accesa de oriunde din lume informațiile din LRIT cu privire la navele aflate sub pavilionul lor.

Statele membre primesc gratuit rapoartele de poziție obligatorii, deoarece costurile asociate sunt plătite de EMSA din bugetul UE. A fost încheiat un acord prin care statele membre pot alege să facă schimb, în mod gratuit, cu alte state membre de date cu privire la navele care le arborează pavilionul.

([5]) Directiva 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 27 iunie 2002 de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime și de abrogare a Directivei 93/75/CEE a Consiliului (modificată ulterior) (JO L 208, 5.8.2002, p. 10) a instituit un sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime „în vederea creșterii siguranței și eficienței traficului maritim, de a îmbunătăți reacția autorităților la incidentele, accidentele sau situațiile potențial periculoase produse pe mare, inclusiv operațiile de căutare și salvare, și de a contribui la o mai bună prevenire și detectare a poluării cauzate de nave".

În plus, utilizatorii „țărilor participante la CDC al LRIT din UE" pot primi, la cerere, dar contra cost, date privind navele aflate sub orice pavilion care au ca destinație sau care navighează la o distanță de maximum 1 000 de mile marine de apele UE.

(e) Bazele de date maritime centrale de referință ale EMSA

EMSA gestionează numeroase baze de date maritime centrale. Deosebit de interesante în prezent (de asemenea, în ceea ce privește ghișeul unic european în domeniul maritim, EMSWe) sunt baza de date centrală a organizațiilor (*Central Organisation Database* – COD), baza de date centrală privind materialele periculoase (*Central Hazmat Database* – CHD) și baza de date centrală a navelor (*Central Ship Database* – CSD).

COD stochează informații referitoare la organizațiile publice, cum ar fi autoritățile locale și naționale implicate în ecosistemul SafeSeaNet. Scopul inițial al COD a fost acela de a servi drept bază de date a infrastructurii de monitorizare a traficului de pe uscat (*Shore-based Traffic Monitoring Infrastructure Database* – STMID), care simplifică și facilitează schimbul de informații privind autoritățile și stațiile de coastă desemnate de statele membre în temeiul articolului 22 din Directiva 2002/59/CE de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime.

CSD poate fi utilizată pentru a verifica încrucișat datele de identificare ale navelor (OMI, MMSI, denumirea, indicativul de apel și pavilionul) stocate în bazele de date naționale ale navelor sau primite de la părțile care raportează astfel de date. Caracteristicile navelor (de exemplu, tonaj, lungime, lățime) sunt, de asemenea, disponibile atunci când părțile interesate relevante furnizează aceste detalii. CSD este găzduită de EMSA și oferă un serviciu comun utilizatorilor interni ai EMSA și tuturor statelor membre.

Principalul obiectiv al CHD este de a îmbunătăți calitatea raportării cu privire la mărfurile periculoase și poluante în sistemul SafeSeaNet. Aceasta include o listă completă a tuturor mărfurilor periculoase și poluante care trebuie notificate în temeiul Directivei 2002/59/CE de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime, astfel cum a fost modificată ([6]). Aceasta oferă, de asemenea, acces la baza de date cu fișe de informații privind substanțele chimice marine (MAR-CIS) în ceea ce privește pericolele asociate și riscurile prezentate de produsele periculoase și poluante. CHD este accesibilă autorităților statelor membre, sectorului și publicului larg.

(f) Date și informații specifice activităților de pescuit

Ca parte a planurilor de desfășurare comune (PDC) și în temeiul obligațiilor internaționale, EFCA primește de la autoritățile statelor membre și organizații internaționale o serie de date și servicii legate de activitățile de pescuit.

— Sistemul de monitorizare prin satelit a navelor de pescuit

Sistemul de monitorizare prin satelit a navelor de pescuit (VMS) este un sistem de monitorizare prin satelit, care furnizează periodic autorităților din domeniul pescuitului din statul de pavilion date privind poziția, cursul și viteza navelor de pescuit. În UE, utilizarea acestui sistem este obligatorie pentru navele de pescuit cu o lungime totală de cel puțin 12 metri ([7]).

Navele de pescuit sunt echipate cu un terminal la bord, inviolabil. Acest terminal primește, prin satelit, date privind poziționarea sistemelor globale de navigație prin satelit (GNSS) și apoi transmite prin satelit datele VMS, de obicei, o dată la 1 sau 2 ore (maximum), către o stație terestră de sol (GES) pentru transmiterea ulterioară către centrul relevant de monitorizare a pescuitului. Sistemul este proiectat să funcționeze în mod complet automat, fără a fi necesară introducerea manuală.

Sistemul VMS este utilizat pentru a verifica pozițiile aproape în timp real și istoricul pozițiilor unei nave de pescuit pentru a le corela cu înregistrările capturilor, pentru a sprijini punerea în aplicare a legislației privind activitățile de pescuit ilegal, nedeclarat și nereglementat (INN) și pentru a sprijini funcțiile de pază de coastă. În cadrul planului de desfășurare comun, EFCA primește date VMS de la toate statele membre ale UE implicate în respectivul plan. De asemenea, statele membre transmit către EFCA datele VMS pe care le-au primit de la navele țărilor terțe autorizate să pescuiască în apele lor.

Întrucât EFCA coordonează, de asemenea, planurile de desfășurare comune în apele internaționale, organizațiile de gestionare a pescuitului transmit către sistemul VMS al EFCA date de la navele de pescuit ale țărilor terțe care își desfășoară activitatea în respectivele zone.

([6]) Directiva 2002/59/CE.

([7]) Derogările se aplică în conformitate cu articolul 9 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 847/96, (CE) nr. 2371/2002, (CE) nr. 811/2004, (CE) nr. 768/2005, (CE) nr. 2115/2005, (CE) nr. 2166/2005, (CE) nr. 388/2006, (CE) nr. 509/2007, (CE) nr. 676/2007, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 1300/2008, (CE) nr. 1342/2008 și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1627/94 și (CE) nr. 1966/2006 (JO L 343, 22.12.2009, p. 1).

— Sistemul electronic de înregistrare și raportare

Sistemul electronic de înregistrare și raportare (ERS) este utilizat pentru schimbul automat de date privind activitățile de pescuit. Aceste date sunt raportate de navele de pescuit autorităților naționale ale statului de pavilion și sunt transmise prin ERS utilizând un format standard și un protocol între statul de pavilion și alte părți (stat de coastă, stat de control, EFCA). Sistemul ERS este utilizat pentru jurnalele de pescuit ale UE (inclusiv pentru capturile și declarațiile de debarcare etc.), iar EFCA primește date pentru o listă prestabilită a navelor.

4.2. **Surse bazate pe observarea Pământului**

(a) Serviciul Copernicus de supraveghere maritimă

(b) Imagini prin satelit ale radarelor cu apertură sintetică (SAR)

Senzorii SAR utilizează frecvențe de microunde pentru a extrage măsurătorile retrodifuziunii de pe suprafața detectată de dedesubt (maritimă sau terestră). Imaginile pot fi colectate indiferent de condițiile meteorologice și de nori și în orice moment al zilei sau al nopții.

Imaginile SAR ale oceanului depind în mare măsură de rugozitatea suprafeței cauzată de presiunea vântului asupra oceanului. Prin măsurarea înălțimilor valurilor, imaginile obținute afișează caracteristici care ies în evidență față de fundal; de exemplu, navele și alte structuri artificiale apar sub forma unor pete strălucitoare, în timp ce zonele cu deversări de hidrocarburi sau cele cu vânt foarte scăzut apar ca niște forme întunecate.

(c) Imagini optice prin satelit

Imaginile optice pot oferi o multitudine de informații în diferite benzi spectrale. Acestea oferă o interpretare mai ușoară a imaginilor și identificarea obiectelor datorită combinației frecvențelor roșu-verde-albastru (*Red-Green-Blue* – RGB) și a contrastului mai mare, deși cu o dependență foarte mare de lumina soarelui și de condițiile meteorologice. Senzorii optici nu pot capta imagini pe timp de noapte sau când este înnorat.

(d) Serviciul Copernicus de monitorizare a mediului marin ([8])

(e) Produse oceanografice prin satelit

Unii sateliți Sentinel sunt destinați monitorizării oceanelor cu instrumente precum altimetre, radiometre și instrumente optice cu benzi spectrale specifice. Aceste trei tipuri de senzori (la bord, de exemplu, Sentinel3, Sentinel6) furnizează observații de referință pentru a obține orice informație privind starea oceanelor și fizica în scopul furnizării de prognoze oceanice: curenți, valuri, nivelul mării, gheață marină, temperatură, salinitate. Combinate cu numeroase surse de imagini optice, acestea furnizează, de asemenea, observații privind conținutul biogeochimic pe mare (inclusiv pentru prognoze conexe).

4.3. **Surse bazate pe platforme aeriene**

(a) Sisteme de aeronave pilotate de la distanță

Serviciile sistemelor de aeronave pilotate de la distanță (RPAS) oferă asistență pentru operațiunile de supraveghere maritimă, sprijinind autoritățile implicate în funcțiile de pază de coastă desfășurate de statele membre și de agențiile UE, cum ar fi:

— detectarea poluării maritime și monitorizarea emisiilor;

— detectarea pescuitului ilegal, a traficului de droguri și a imigrației ilegale;

— sprijin pentru operațiunile de intervenție în caz de poluare marină;

— operațiuni de căutare și salvare;

— sprijin pentru activitățile de asigurare a respectării legii.

Utilizate ca instrument complementar în cadrul lanțului general de supraveghere, sistemele RPAS au capacitatea de a zbura o perioadă lungă (mai mult de 10 ore, în funcție de sistem). Acest lucru permite monitorizarea unor zone întinse, sistemele RPAS putând rămâne „la fața locului”, dacă este necesar, atât ziua, cât și noaptea.

Portofoliul actual de sisteme RPAS al EMSA include sisteme cu decolare și aterizare pe verticală (VTOL), precum și sisteme RPAS cu aripi fixe, dintre care unele utilizează comunicațiile prin satelit pentru a permite desfășurarea operațiunilor care utilizează spectrul radio în afara razei vizuale. Sistemele RPAS de tip VTOL sunt deosebit de utile pentru controlul activităților de pescuit, monitorizarea emisiilor navelor (cu ajutorul unor „detectoare” de-a lungul

([8]) http://marine.copernicus.eu/about-us/about-your-copernicus-marine-service/

dârei lăsate de o navă) și operațiunile de intervenție în caz de poluare. În funcție de masa maximă a sarcinii utile, sistemele RPAS pot fi echipate cu o rețea de senzori, cum ar fi camere video optice și/sau infraroșii pentru supravegherea pe timp de zi/noapte, radiații infraroșii (IR) și/sau senzori radar pentru detectarea navelor și a deversărilor de hidrocarburi.

Fluxurile video în direct și datele colectate prin sistemele RPAS sunt distribuite prin intermediul unui centru web de date RPAS, care poate fi accesat de la locul de muncă și/sau de la distanță. Datele sunt combinate cu imaginea maritimă care este deja disponibilă prin integrarea altor servicii de supraveghere maritimă.

(b) Surse bazate pe aeronave cu echipaj

Serviciile cu echipaj permit monitorizarea în timp real, printre altele, a zonelor „prefrontaliere" de interes, în timp ce datele de supraveghere sunt puse la dispoziția solicitanților imediat, pe parcursul operațiunii.

Senzorii instalați pe platforma aeriană furnizează fluxuri video și de informații în timp real, care sunt transmise direct către camera de monitorizare și centrele de coordonare partenere din UE.

Obiectivul principal este de a sprijini autoritățile naționale ale statelor membre și ale țărilor asociate spațiului Schengen implicate în funcțiile de pază de coastă, precum și agențiile și entitățile UE în cadrul activităților de supraveghere și de monitorizare într-un anumit domeniu de interes, acordând atenție „prefrontierelor" UE.

Supravegherea aeriană multifuncțională sprijină utilizatorii implicați în:

— activități de supraveghere maritimă legate de funcțiile de pază de coastă;

— detectarea ambarcațiunilor aflate în pericol, declanșarea operațiunilor de căutare și salvare și contribuții suplimentare pentru autoritățile naționale de căutare și salvare, la cerere;

— combaterea migrației ilegale și a criminalității transfrontaliere;

Frontex și EFCA furnizează aceste servicii pe baza unui contract-cadru interinstituțional comun.

4.4. **Alte surse principale de date**

(a) Date meteorologice și oceanografice

O serie de date meteorologice și oceanografice sunt disponibile și au fost integrate în sistemele EMSA. Seturile de date sunt descrise în continuare.

— Rețeaua europeană de observare și date privind mediul marin (EMODNet) ([9]) oferă acces la date provenite de la peste 1 500 de platforme *in situ*. Informațiile sunt geolocalizate și împărțite în funcție de tipul de platformă.

— Organizația Europeană pentru Exploatarea Sateliților Meteorologici (EUMETSAT) ([10]) oferă acces la sateliții meteorologici care detectează oceanele la o rezoluție rudimentară, dar în timp real, în special pentru serviciile de prognoză meteorologică și monitorizarea suprafeței oceanelor.

— Serviciul Copernicus de monitorizare a mediului marin (CMEMS) include date satelitare, meteorologice și *in situ* pentru a furniza servicii operaționale de prognoză oceanică pentru oceanul albastru (temperatură, curenți, nivelul apei, vânt, valuri), oceanul alb (peste 10 parametri privind gheața marină, inclusiv concentrația, grosimea, deriva și ghețarii) și oceanul verde (de exemplu, clorofilă, plancton, proprietăți optice, nutrienți, produse pe bază de carbon și conținut chimic, cum ar fi fier, fosfat, nitrați).

— Serviciul Copernicus de monitorizare a atmosferei (ECAMS) ([11]) oferă previziuni de-a lungul diferitelor straturi ale atmosferei cu privire la conținutul de

— dioxid de sulf;

— dioxid de azot;

— dioxid de carbon.

([9]) www.emodnet.eu/what-emodnet
([10]) www.eumetsat.int/website/home/AboutUs/WhoWeAre/index.html
([11]) https://www.ecmwf.int/en/about/what-we-do/environmental-services/copernicus-atmosphere-monitoring-service

(b) Informații suplimentare privind navele și cursele

Statele membre fac, de asemenea, schimb de date suplimentare (privind navele, cursele, inspecțiile și alte informații conexe) prin intermediul sistemelor EMSA. Acestea includ, printre altele: date privind inspecțiile și alerte legate de reglementările internaționale sau ale UE (THETIS, THETIS-EU); rapoartele de investigare a accidentelor (EMCIP); date privind certificarea personalului navigant maritim (STCW-IS); aprobări pentru echipamente maritime (MarED); notificări privind sosirile și plecările din porturi, transportul mărfurilor periculoase și rapoarte privind incidentele (SafeSeaNet).

4.5. **Instrumente de analiză a datelor și vizualizare**

După cum s-a menționat anterior, sunt necesare exploatarea și vizualizarea datelor și bazelor de date asociate. Unele dintre instrumentele și platformele aferente sunt enumerate în continuare.

(a) Algoritmi de monitorizare automată a comportamentului (ABM)/Serviciul de detectare a anomaliilor

ABM-urile sunt instrumente bazate pe algoritmi care analizează pozițiile navelor pentru a detecta comportamentul specific al acestora și pentru a-l alerta pe operatorul relevant. Până în prezent au fost elaborați peste 20 de algoritmi, inclusiv algoritmi pentru intrarea într-o zonă de interes, o întâlnire între două nave pe mare și o navă care se apropie de țărm. Toate ABM-urile pot fi selectate și configurate direct de utilizator; operatorii sunt alertați automat în timp real prin e-mail sau prin interfața grafică cu utilizatorul SafeSeaNet (SEG).

ABM-urile sunt utilizate de un număr din ce în ce mai mare de state membre și organisme ale UE în diferite contexte operaționale, cum ar fi controlul pescuitului, controlul la frontiere, securitatea, siguranța traficului maritim, protecția costieră și protecția mediului.

ABM-urile sunt disponibile prin intermediul serviciilor maritime integrate (IMS) ale EMSA pentru statele membre și EFCA. Platforma asociată este „SEG”. Acestea sunt, de asemenea, transmise către Frontex, de la un sistem la altul, prin intermediul aplicației de raportare în cadrul operațiunilor comune (*Joint Operation Reporting Application* – JORA). Pe platforma Frontex, acestea sunt cunoscute sub denumirea de serviciul de detectare a anomaliilor.

(b) Produse cu valoare adăugată pentru observarea Pământului

Produsele cu valoare adăugată ajută utilizatorii să extragă informații deosebit de valoroase din imagini de bază, permițând autorităților să efectueze o analiză de nivel ridicat mai rapidă și mai eficientă a obiectelor, caracteristicilor sau activităților pe mare. Produsele cu valoare adăugată pot fi furnizate fie ca un strat deasupra imaginii satelitare originale, fie ca un strat separat de informații, de exemplu un strat vectorial, fie ca prognoză sau reanaliză/predicție climatică. Printre produsele cu valoare adăugată oferite în prezent utilizatorilor se numără:

— detectarea navelor;

— detectarea caracteristicilor;

— detectarea activităților;

— detectarea scurgerilor de hidrocarburi;

— informații privind vântul și valurile.

Aceste produse de observare a Pământului cu valoare adăugată sunt disponibile prin intermediul serviciilor IMS ale EMSA pentru statele membre și EFCA. Acestea pot fi gratuite la punctul de utilizare pentru statele membre și EFCA, deoarece finanțarea poate fi acoperită de Serviciul Copernicus de supraveghere maritimă cu ajutorul Serviciului Copernicus de monitorizare a mediului marin ([12]). Acestea pot fi vizualizate în SEG și pot fi transmise, de asemenea, către Frontex, de la un sistem la altul, prin intermediul JORA. Pe platforma Frontex, acestea sunt cunoscute sub denumirea de Serviciul de detectare a navelor (VDS) și Serviciul de detectare a activităților.

(c) Corelarea navelor de observare a Pământului

Datele privind navele detectate, obținute prin intermediul SAR și al imaginilor optice sunt corelate cu datele privind navele (de exemplu, date obținute cu ajutorul AIS, LRIT și VMS). Aceasta poate oferi o imagine de ansamblu a navelor care raportează că se află într-o anumită zonă, dar care nu se află de fapt în zona respectivă. Aceste informații sunt prezentate în două straturi de vectori:

— VDS corelat cu informațiile de raportare privind navele (o navă detectată prin satelit poate fi corelată cu informațiile de raportare privind navele și, prin urmare, poate fi identificată); și

— VDS necorelat cu informațiile de raportare privind navele (o navă detectată prin satelit nu poate fi corelată cu informațiile de raportare privind navele și, prin urmare, nu este posibilă identificarea navei respective).

([12]) https://marine.copernicus.eu/access-data/myocean-viewer

Utilizatorilor li se vor furniza doar corelații ale informațiilor de raportare privind navele pentru care li s-au acordat drepturile de acces corespunzătoare.

4.6. **Alte platforme de informare în domeniul maritim**

Agențiile au dezvoltat diferite platforme de informare în funcție de nevoile comunităților lor de utilizatori și de mandatele lor. Aceste platforme integrează, în funcție de nevoi și de drepturile de acces, unele dintre datele și instrumentele descrise anterior. Principalele platforme sunt următoarele:

(a) EFCA: serviciul IMS al EFCA oferă o imagine integrată a gradului de conștientizare a situației maritime, este adaptat în mod specific pentru controlul pescuitului și sprijină activitățile de control al pescuitului desfășurate de statele membre. Acesta este conceput și dezvoltat prin intermediul platformei SEG dezvoltată de EMSA.

Serviciul IMS al EFCA are capacitatea de a integra și de a fuziona, în timp real, seturile de date de poziționare colectate prin intermediul unor canale precum VMS, AIS terestru și AIS prin satelit, precum și rapoartele LRIT și VDS și imaginile satelitare furnizate prin intermediul Serviciului Copernicus de supraveghere maritimă.

Aplicația include o gamă largă de funcționalități și seturi de date de referință și poate acoperi sarcini specifice de control al pescuitului. Aceste sarcini variază de la monitorizarea activităților de pescuit în apele UE și ale organizațiilor regionale de gestionare a pescuitului (ORGP) până la furnizarea unei surse de încredere de informații privind istoricul deplasărilor navelor la nivel mondial (fără a se limita la navele de pescuit) pentru verificarea certificatelor de captură INN [Regulamentul privind pescuitul INN ([13])].

În plus, integrarea informațiilor specifice activităților de pescuit privind frontierele maritime și zonele de pescuit și, mai important, privind atributele specifice ale activităților de pescuit ale navelor de pescuit – cum ar fi tipurile de nave stabilite de Organizația Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură (FAO), tipurile de echipamente, marcajele exterioare înscrise în registrul flotei de pescuit comunitare (CFR) și informațiile privind autorizațiile de pescuit – permite funcționalități avansate de filtrare și de căutare. Printre numeroasele funcționalități se numără:

— Căutare inteligentă și căutare avansată:

Căutare inteligentă a navelor în timp real, utilizând diferiți identificatori. Căutare avansată pe baza unui set mai amplu de atribute (de exemplu, tipul de echipament, identificatorul Comisiei Internaționale pentru Conservarea Tonului din Oceanul Atlantic) care oferă acces la istoricul pozițiilor.

— Urmărirea traseului unei singure nave și a mai multor nave:

Se pot urmări traseele în timp real și/sau istoricul traseelor unei singure nave și al mai multor nave.

Datele de mare frecvență privind pozițiile și capacitatea de a utiliza diverse surse de date privind pozițiile permit o monitorizare cuprinzătoare a activităților (și anume, activitățile de transbordare și de pescuit, monitorizarea accesului).

— Monitorizarea automată a comportamentului:

Alertele ABM se bazează pe algoritmi specifici definiți în funcție de nevoile operaționale. ABM-urile sunt deosebit de utile pentru detectarea navelor care intră în zone de prohibiție a pescuitului (și anume, RTC-uri) sau a anumitor comportamente (și anume, transbordarea).

— Exportare și încărcare:

Rezultatele căutărilor, cum ar fi traseele, căutări ale navelor și alertele ABM, pot fi exportate în diferite formate. Pozițiile navelor și fișierele privind zonele pot fi importate și corelate cu navele existente.

(b) EMSA: SEG reprezintă, pentru majoritatea comunităților de utilizatori, principala platformă pentru vizualizarea sistemului SafeSeaNet și a serviciilor maritime integrate, inclusiv pentru monitorizarea automată a comportamentului. Serviciile maritime integrate pot fi accesate prin intermediul interfeței grafice online cu utilizatorul SEG, care este disponibilă pe computere de birou, computere portabile și dispozitive mobile (prin intermediul aplicației IMS). Aceste servicii sunt, de asemenea, disponibile pe interfețele dintre sisteme, care permit utilizatorilor să vizualizeze date integrate în propriile sisteme și să primească alerte pentru cazuri specifice de supraveghere prestabilite.

([13]) Regulamentul (CE) nr. 1005/2008 al Consiliului din 29 septembrie 2008 de instituire a unui sistem comunitar pentru prevenirea, descurajarea și eliminarea pescuitului ilegal, nedeclarat și nereglementat, de modificare a Regulamentelor (CEE) nr. 2847/93, (CE) nr. 1936/2001 și (CE) nr. 601/2004 și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 1093/94 și (CE) nr. 1447/1999 (JO L 286, 29.10.2008, p. 1).

— Platforma SEG:

Platforma SEG integrează și combină numeroase tipuri diferite de date, inclusiv date furnizate de utilizatorul final, pentru a oferi o imagine cât mai cuprinzătoare și mai actualizată posibil a situației maritime. Aceasta oferă un serviciu personalizat adaptat în mod specific la cerințele utilizatorului, iar datele pot fi partajate cu ușurință și în mod selectiv, pe baza unui set de capacități unice.

— Sursele datelor:

Datele sunt extrase din: sisteme de urmărire a navelor (AIS terestru, LRIT și VMS); un flux global de date obținute prin intermediul sistemului AIS prin satelit; imagistică prin satelit de observare a Pământului și produse conexe; o funcție de căutare și salvare îmbunătățită (E-SARSURPIC); informații suplimentare privind navele și navigația (privind materiale periculoase, porturile, deșeurile, securitatea și incidentele); hărți de navigație maritimă; și date meteorologice și oceanografice. Pentru detalii suplimentare, a se vedea secțiunile 4.1, 4.2 și 4.3.

— Date care servesc pentru funcții diferite:

Serviciile maritime integrate sunt oferite tuturor autorităților maritime și răspund nevoilor utilizatorilor dintr-o gamă largă de funcții diferite. Utilizatorii pot face schimb de informații relevante și specifice funcției cu alte autorități naționale, regionale și internaționale pentru misiuni pe mare.

— Date obținute de la utilizatori:

Utilizatorii pot, de asemenea, să furnizeze propriile date, care pot fi corelate cu alte date, apoi să și le retransmită și să le transmită persoanelor cu care decid să le partajeze.

— Scara de reprezentare și acoperirea geografică:

Diferitele niveluri de detaliere pot fi partajate la diferite scări geografice (naționale, regionale și internaționale). Utilizatorii pot alege să primească o prezentare generală sau date specifice care să acopere domeniile care îi interesează în cea mai mare măsură. Aceștia pot solicita informații cu privire la un anumit moment anterior, cu până la 36 de luni în urmă.

— Gestionarea drepturilor de acces:

Politicile de distribuție sunt stabilite de proprietarii datelor și ai informațiilor, respectând peisajele complexe ale gestionării drepturilor de acces.

— Monitorizarea automată a comportamentului:

Sistemul ABM bazat pe algoritmi analizează pozițiile navelor pentru a detecta comportamentul anormal și specific al navelor. Utilizatorii sunt alertați automat și în timp real atunci când sunt detectate anumite modele de comportament.

În plus, principala platformă pentru gestionarea produselor de observare a Pământului este Centrul de date de observare a Pământului. Pentru datele operaționale ale RPAS, platforma principală este Centrul de date RPAS.

(c) Frontex:

— EUROSUR:

În conformitate cu Regulamentul (UE) 2019/1896 privind Poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european, Sistemul european de supraveghere a frontierelor (EUROSUR) reprezintă cadrul pentru schimbul de informații și cooperarea dintre poliția de frontieră și garda de coastă la nivel european pentru îndeplinirea sarcinilor de gestionare a frontierelor. Acesta cuprinde mai multe elemente, printre care o varietate de servicii de fuziune EUROSUR (EFS), care contribuie la compilarea tabloului situațional european (ESP) și sprijină statele membre în definirea tablourilor situaționale naționale (NSP). Acestea se bazează pe aplicarea comună a instrumentelor de supraveghere și pe cooperarea între agenții la nivelul UE, inclusiv furnizarea de servicii de securitate Copernicus (Serviciul Copernicus de supraveghere a frontierelor).

EFS colectează date de la diverse surse și platforme de date, le combină și le integrează în servicii de informații personalizate legate de gestionarea integrată a frontierelor la nivel european. Aceste servicii sunt apoi furnizate autorităților și altor parteneri din statele membre ale UE și din țările asociate spațiului Schengen.

— JORA:

În cadrul EUROSUR, aplicația de raportare a operațiunilor comune este utilizată pentru gestionarea fluxurilor de date și schimbul de date sensibile și neclasificate între Frontex și părțile interesate interne și externe.

Frontex a introdus JORA ca soluție online pentru schimbul de informații operaționale în ianuarie 2011, de atunci fiind dezvoltată în mod continuu, adăugând treptat de-a lungul anilor funcționalități noi. În prezent, aceasta este o soluție de ultimă generație pentru schimbul de informații, inclusiv de statistici operaționale și de date cu caracter personal, și furnizează diverse servicii de fuziune EUROSUR utilizatorilor sistemului. Peste o jumătate de milion de rapoarte au fost colectate prin intermediul JORA, contribuind în mod semnificativ la tabloul situațional la nivel european.

5. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚILOR ȘI CATALOGUL DE FORMARE

5.1. Consolidarea capacităților și formare

Programele comune, standardizate și comparabile de consolidare a capacităților și de formare sunt esențiale pentru o cooperare eficientă și eficace în ceea ce privește paza de coastă. Pentru abordarea provocărilor legate de educație și formare în acest domeniu, Direcția Generală Afaceri Maritime și Pescuit din cadrul Comisiei a finanțat, în perioada 2015-2019, un proiect pentru academiile de pază de coastă ([14]) (proiectul Rețeaua europeană a academiilor pentru funcțiile de pază de coastă - rețeaua ECGFA).

Principalul obiectiv al acestui proiect a fost consolidarea cooperării educaționale în domeniul funcțiilor de pază de coastă, facilitarea interoperabilității și cooperării între diferitele organisme care îndeplinesc aceste funcții și sporirea coerenței și a eficacității acestor activități. Proiectul a inclus un program de schimb de experiență (inclusiv un program de schimb de funcționari la locul de muncă și un program de cursuri de formare pentru alte autorități), elaborarea unui cadru sectorial al calificărilor (CSC) și dezvoltarea unui portal dedicat.

Obiectivul cadrului sectorial al calificărilor este de a oferi academiilor de pază de coastă mijloacele necesare pentru a compara calificările. Acesta este un cadru voluntar pentru descrierea a ceea ce dețin ătorii diferitelor calificări ar trebui să cunoască, să înțeleagă și să fie capabili să execute la anumite niveluri pentru a îndeplini sarcini legate de funcțiile de pază de coastă ([15]). Prin urmare, CSC ar putea servi drept bază pentru elaborarea programelor de educație și de consolidare a capacităților pentru academiile de pază de coastă în ceea ce privește cooperarea în materie de pază de coastă și operațiuni comune. CSC este disponibil pe portalul european de formare privind funcțiile de pază de coastă ([16]).

Întrucât consolidarea capacităților și formarea reprezintă unul dintre cele cinci domenii de cooperare în materie de pază de coastă, cele trei agenții integrează realizările și rezultatele proiectelor relevante în cadrul lor de cooperare existent.

5.2. Catalogul de formare

Principalul obiectiv al Catalogului de formare este de a furniza o listă a tuturor cursurilor de formare organizate în prezent de cele trei agenții. Conform solicitărilor statelor membre, catalogul enumeră toate cursurile disponibile, nu doar pe cele care implică două sau mai multe agenții. După caz, listele indică, de asemenea, domeniul de cooperare relevant pentru respectivul curs de formare.

O scurtă prezentare îi ajută pe utilizatori să identifice dacă respectivul curs se pliază pe nevoile lor. Această prezentare generală poate aborda unul sau mai multe dintre următoarele elemente:

— scopul cursului;

— obiectivele cursului; și

— publicul-țintă al cursului.

Catalogul (disponibil prin intermediul platformei online dedicate) este împărțit între cursurile de formare individuale și cele oferite prin intermediul uneia dintre platformele de formare online ale agențiilor ([17]). Începutul fiecărei secțiuni a catalogului include linkuri web corespunzătoare către pagini de unde utilizatorii pot obține detalii suplimentare cu privire la fiecare dintre cursurile enumerate, inclusiv detalii cu privire la modul de accesare/solicitare a cursurilor de formare respective ([18]). Detalii suplimentare pot fi obținute, de asemenea, contactând agenția relevantă prin intermediul adresei de e-mail furnizate.

([14]) Proiectul a fost finanțat în trei etape: EASME/EMFF/2014/1.2.1.1; EASME/EMFF/2016/1.2.1.11; și EASME/EMFF/2018/1.2.1.3.

([15]) https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/100-what-is-sqfcgf-and-its-purpose

([16]) https://ecgff-trainingportal.efca.europa.eu/pages/99-visual-tool-of-the-sqfcgf

([17]) Din cauza pandemiei din 2020, formatul anumitor cursuri a fost modificat în webinare.

([18]) Cursurile de formare ale Frontex sunt organizate în principal pentru instruirea membrilor echipei poliției de frontieră și gărzii de coastă la nivel european, care urmează să fie detașați. Prin urmare, se așteaptă ca statele membre să răspundă la cererea de desemnare a participanților și la invitațiile pe care le primesc, și nu să indice în prealabil preferințele lor pentru participarea la diferite cursuri de formare.

O serie de cursuri de formare au fost concepute de două sau chiar de toate cele trei agenții și pot implica punerea la dispoziție de formatori și/sau oferirea unor facilități de către fiecare agenție pentru desfășurarea cursurilor. De asemenea, se preconizează că, în timp, vor fi elaborate cursuri de formare comune suplimentare pentru a le completa pe cele existente.

După cum s-a menționat anterior, detalii suplimentare cu privire la toate aceste cursuri sunt furnizate în catalogul de formare și vor fi disponibile pe platforma online.

6. CATALOGUL ORIENTĂRILOR ȘI MANUALELOR PRIVIND CELE MAI BUNE PRACTICI

Catalogul orientărilor și manualelor privind cele mai bune practici are ca scop stabilirea unei liste cuprinzătoare a tuturor documentelor disponibile în cadrul celor trei agenții, nu doar a celor care implică două sau mai multe agenții, precum și a orientărilor disponibile în cadrul forurilor de cooperare în materie de pază de coastă. Catalogul oferă utilizatorilor manualului o prezentare succintă a fiecărui document.

În acest sens, modelul conceptual al operațiunilor maritime polivalente (*Multifunction Maritime Operations* – MMO) elaborat de Forumul european al funcțiilor de pază de coastă ar putea fi relevant pentru partajarea capacităților, pentru planificarea și punerea în aplicare a unor operațiuni cu scopuri multiple, precum și pentru utilizarea în comun a activelor și a altor capacități, în măsura în care activitățile respective sunt coordonate de agențiile relevante și sunt aprobate de autoritățile competente ale statelor membre vizate.

Catalogul, gestionat de EFCA în strânsă cooperare cu celelalte două agenții și cu Comisia, va fi disponibil pe o platformă online și va include un link către o pagină de unde pot fi obținute detalii suplimentare.

7. COOPERARE REGIONALĂ/INTERNAȚIONALĂ/BILATERALĂ/MULTILATERALĂ

Există, la nivelul întregii Europe, numeroase acorduri și/sau mecanisme de cooperare regională/internațională/bilaterală/multilaterală de lungă durată care acoperă o gamă largă de aspecte legate de domeniul maritim. Majoritatea acestor acorduri acoperă unele aspecte privind funcțiile de pază de coastă, iar multe dintre acestea depășesc granițele europene și pot implica o serie de țări terțe. Există, de asemenea, o mare varietate de acorduri și mecanisme la nivel local între țări învecinate, bilaterale sau multilaterale.

Temeiul juridic, domeniul de aplicare, complexitatea, obligațiile, sancțiunile etc. asociate cu toate aceste mecanisme variază în mod semnificativ. Unele state membre pot dispune de un temei juridic solid, cu obligații clar definite și un număr limitat de părți contractante. Alte mecanisme pot fi voluntare în ceea ce privește participarea, nu impun respectarea anumitor obligații și pot fi deschise unui grup larg de părți interesate. Manualul nu urmărește să clasifice mecanismele sau să cuantifice eventualele obligații ale participanților, ci să ofere o imagine de ansamblu prin enumerarea mecanismelor, a domeniului lor general de activitate și a părților interesate.

Pentru a oferi o imagine asupra gamei largi de astfel de mecanisme, manualul și cataloagele și fișele informative aferente prezintă și enumeră unele dintre principalele acorduri, împreună cu o selecție de alte acorduri bilaterale și multilaterale. Această listă, care va fi furnizată prin intermediul platformei online dedicate, include o descriere succintă de nivel înalt a fiecărui mecanism și, după caz, un link către site-ul relevant. În plus, sunt enumerate și țările care participă sau au aderat la fiecare acord.

Cu toate că această listă nu este menită să ofere o imagine completă a fiecărui acord în vigoare, aceasta oferă un amplu eșantion reprezentativ a acordurilor deja elaborate și puse în aplicare. În acest mod, se oferă utilizatorilor manualului elemente care ar putea constitui o bază pentru dezvoltarea propriilor mecanisme; acesta este un principiu de bază și unul dintre obiectivele manualului.

De asemenea, trebuie remarcat faptul că Strategia Uniunii Europene în materie de securitate maritimă constituie unul dintre instrumentele globale ale UE pentru multilateralismul în domeniul maritim. Strategia promovează o abordare cuprinzătoare, transsectorială și transfrontalieră, coerentă și eficientă din punctul de vedere al costurilor la nivel european, regional și național.

De la modificarea regulamentelor lor de înființare, cele trei agenții au sprijinit inițiative privind cooperarea în materie de pază de coastă la nivel regional, cum ar fi Forumul european al funcțiilor de pază de coastă și Forumul funcțiilor de pază de coastă din Marea Mediterană (*Mediterranean Coast Guard Functions Forum* – MCGFF).

Forumul european al funcțiilor de pază de coastă

Forumul european al funcțiilor de pază de coastă ([19]) este un forum autonom, fără caracter obligatoriu, voluntar, independent și apolitic, cu experiență în controlul la frontiere. Forumul reunește autorități de pază de coastă din 22 de state membre ale UE și două țări asociate spațiului Schengen, precum și reprezentanți ai instituțiilor și organismelor UE cu competențe legate de funcțiile de pază de coastă ale UE.

Comisia și agențiile au sprijinit Forumul european al funcțiilor de pază de coastă încă de la înființarea sa în 2009. Forumul deține președinția prin rotație, fiind responsabil cu punerea în aplicare a unui program anual definit în momentul preluării președinției. Agențiile sprijină punerea în aplicare a acestui program de lucru prin coordonarea unor ateliere tematice.

Agențiile participă, de asemenea, la diverse proiecte specifice puse în aplicare de Forumul european al funcțiilor de pază de coastă pentru a asigura continuitatea și compatibilitatea cu activitatea lor.

8. FIȘE INFORMATIVE PE ȚĂRI

8.1. Scop

Scopul principal al fișelor informative pe țări este de a oferi un document de referință accesibil care să prezinte următoarele informații:

(a) punctele naționale de contact din cadrul ministerelor și la nivel strategic, cu datele de contact relevante, și anume poștă electronică și numere de telefon;

(b) ministerele/departamentele/agențiile/organizațiile implicate în diferitele funcții de pază de coastă, împreună cu adresele acestora, detaliile punctelor de contact permanente (numere de telefon și poștă electronică) și site-ul relevant, dacă este cazul;

(c) în fișa informativă se specifică, de asemenea, organizația „lider” responsabilă pentru fiecare dintre funcțiile de pază de coastă, precum și orice altă organizație care are un rol sau o responsabilitate legată de aceste funcții. De asemenea, în fișa respectivă vor fi menționate eventuala schimbare a acestui rol de „lider”, precum și momentul schimbării respective, în funcție de zona/jurisdicția maritimă (și anume, mările teritoriale, zona contiguă, zona economică exclusivă și marea liberă);

(d) o listă a diferitelor organizații regionale/internaționale în care țara respectivă participă sau este implicată.

Fișele informative pe țări vor fi disponibile prin intermediul platformei online dedicate.

8.2. Conținut actualizat

Fișele informative pe țări vor trebui actualizate periodic, în special atunci când statele membre transmit date de contact noi sau modificate. Astfel de modificări vor apărea pe platforma online administrată de EFCA în strânsă cooperare cu celelalte două agenții și cu Comisia.

([19]) https://ecgff.emsa.europa.eu/